

Aan de slag in de vlindertuin

In dit document hebben we extra knutselideeën uitgewerkt, zowel voor bewoners als voor kinderen. In dit schema kun je zien welke ideeën voor activiteiten je verder nog kunt vinden op www.vlindertuinen.nl.

Kinderen	levend materiaal	in de klas	buiten	Bewoners	binnen	buiten	Samen	
groep 1-2	o	o	o	beleving	o		binnen	o
groep 3-4	o	o	o	creatief	o	o	buiten	o
groep 5-6	o	o	o	informatief	o	o		
groep 7-8	o	o	o	werken in de tuin		o	Extra knutselideeën	X
Alle groepen:	Werken in de tuin		o					

Knutselideeën - Bouwen voor beesten

Veel dieren kunnen we in hun zoektocht naar voedsel of een beschermt plekje een handje helpen. Hieronder staan een paar ideeën voor het bouwen van nest- of voedselgelegenheid voor bijen, vogels en vlinders. Ze kunnen zowel door bewoners bij zorginstellingen als door leerlingen op school uitgevoerd worden. En als ze af zijn, kunnen ze natuurlijk in of bij de vlindertuin worden geplaatst.

Bijenblokken maken

Veel solitaire bijen leggen hun eitjes in allerlei bestaande gangetjes en holletjes. Je kunt ze op een heel eenvoudige manier 'nestgelegenheid' aanbieden door in een schijf hout gaten te boren. Omdat de verschillende soorten bijen gaten van verschillende grootte opzoeken, kun je het beste gaten met een diameter van 3, 4, 5, 6 en 8 millimeter boren. De gaten moeten zo diep mogelijk gemaakt worden en aan de achterkant dicht zijn. Neem dus een dikke schijf. De bijen stellen het op prijs als de gaten van binnen mooi

glad zijn; boor dus met zorg in droog hout. Naaldhout is hiervoor niet geschikt in verband met de hars die hieruit lekt. Hang het houtblok op een zonnige, liefst droge plek. Laat het eventueel iets schuin voorover hangen, zodat de regen niet in de gaten loopt. Wanneer een gaatje is opgevuld met een beetje klei weet je dat het gaatje in gebruik is genomen. Ook van stukken rietstengel, bamboestokjes en vlierstengels maken deze bijen graag gebruik. De stokjes moeten aan een kant open zijn en aan de andere kant dicht (let op de ligging van het tussenschot in de bamboe en het riet bij het snijden van de stokjes). Je kunt het houtblok of een bundeltje riet of bamboe het beste op een zonnige plek ophangen en niet al te hoog. Sommige bijen komen af op een ingang op het oosten, andere op het zuidwesten en alles wat ertussen ligt. Verder is het voor bewoners en kinderen belangrijk dat het blok of het bundeltje goed zichtbaar is, dus liever niet tussen de bomen en struiken. De extra hulp voor bijen moet het hele jaar door buiten blijven hangen. De meeste bijtjes brengen namelijk als pop de winter door in het blok en komen in het voorjaar naar buiten gekropen. Als dichte gaatjes weer open zijn, is het bijtje dus alweer gevlogen.

Nestkastjes maken

Nestkastjes voor vogels maken is ook een bezigheid die meestal wel resultaat oplevert. Bij Vogelbescherming Nederland is de brochure 'Meer vogels in de tuin' aan te vragen waarin staat uitgelegd hoe je een nestkast voor koolmezen maakt (www.vogelbescherming.nl).

Honingwater voor de vlinders

Plaats een houten bloem in de tuin waarbij in de bloembladen gaatjes zitten. Hierin kunnen buisjes met honingwater (verhouding honing op water 1 : 3) geplaatst worden. De houten bloem kan misschien wel door enkele bewoners worden gemaakt. Het vullen en plaatsen van de buisjes met honingwater kan in elk geval door de bewoners gedaan worden. Eventueel kunnen gekleurde rondjes of bloempjes gemaakt worden om op de houten bloem te bevestigen. De gebruikte materialen moeten natuurlijk wel waterbestendig zijn.

Tafel maken voor rottend fruit

Maak van hout een tafeltje om in de vlindertuin te zetten. Op de tafel kan in het najaar rottend fruit neergelegd worden. Vooral atalanta's en gehakkelde aurelia's zijn hier dol op. Zorg ervoor dat de tafel niet te hoog is, zodat ook rolstoelgebruikers de vlinders die er op af komen goed kunnen bekijken.

Overwinteringskastjes voor vlinders

Sommige vlindersoorten zoals de citroenvlinder en de gehakkelde aurelia overwinteren als volwassen vlinder. Om extra rustige overwinteringsplekken voor vlinders te creëren, wordt er wel gebruik gemaakt van vlinderoverwinteringskastjes. Ze lijken op vogelnestkastjes, maar hebben in plaats van een rond gat enkele smalle hoge toegangen. Ze zijn sinds enige jaren op de markt, maar natuurlijk kunnen ze net als vogelnestkastjes zelf gemaakt worden. Over het gebruik van de overwinteringskastjes door vlinders is nog zeer weinig bekend. Van instellingen of scholen die hier mee aan de slag gaan, zou De Vlinderstichting dan ook graag terug horen of er daadwerkelijk vlinders zijn ontdekt in het kastje.